

10 wskazówek - Checklista dla Zamawiających

Na co zwrócić uwagę, prowadząc postępowanie o udzielenie zamówienia w ramach zasady konkurencyjności?

Postępowanie o udzielenie zamówienia w nowym Pzp

Kwestie problematyczne – wytyczne w zakresie kwalifikowalności a stosowanie zasady konkurencyjności

Beneficjenci realizujący projekty unijne wiedzą, że Wytyczne w zakresie kwalifikowalności nie dają wielu odpowiedzi co do tego, jak stosować zasadę konkurencyjności i jak prawidłowo przygotować zapytanie ofertowe. To z kolei zwiększa ryzyko popełnienia błędu w przygotowaniu i prowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Konsekwencją błędów może być wymierzenie korekty finansowej.

Jak prawidłowo przygotować zapytanie ofertowe w ramach zasady konkurencyjności?

Obserwacja dotychczas prowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia w ramach zasady konkurencyjności wskazuje na kilka kluczowych elementów związanych z przygotowaniem dokumentów zamówienia, o których każdy beneficjent powinien pamiętać.

Poniżej Zamawiający znajdą wskazówki, na które punkty Postępowania zwrócić uwagę oraz wyjaśnienie, jak to rozwiązaliśmy w naszym programie - Asystent Postępowania.

Asystent Postępowania to także program do prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia w ramach zasady konkurencyjności, zgodnie z wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach:

- Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego;
- Europejskiego Funduszu Społecznego;
- Funduszu Spójności na lata 2014-2020, który będzie dostosowany do wytycznych w ramach nowej perspektywy finansowej 2021 - 2027.

Autorem Checklisty jest Paweł Sendrowski

**Radca prawny, wspólnik zarządzający w Wielkopolskiej Grupie
Prawniczej Kozłowski, Maźwa, Sendrowski i Wspólnicy sp. k.**

Specjalizuje się w kilku powiązanych ze sobą dziedzinach prawa: zamówieniach publicznych, dyscyplinie finansów publicznych oraz w zakresie prawidłowego wydatkowania środków z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej. Zamówieniami publicznymi zawodowo zajmuje się od 2006 roku.

Jest jednym z twórców Asystenta Postępowania. Pracę nad programem do obsługi zamówień publicznych zaczął już w 2013 r., tworząc program E-Publiczny Doradca (program Asystent Postępowania jest jego kontynuacją).

CHECKLISTA

O czym należy pamiętać prowadząc postępowanie w 2021 r?

1) Zasady ustalania wartości zamówienia a zasada konkurencyjności

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa zamówień publicznych, jak również w ramach zasady konkurencyjności wartość zamówienia obejmuje wartość zamówień uzupełniających / dodatkowych dostaw oraz wartość opcji.

Jak to rozwiązaliśmy w Asystencie Postępowania?

Wartość zamówienia podstawowego					
1000000	▼	PLN	234230,44	▼	EUR
Wartość zamówienia wraz z dodatkowymi dostawami					
250000	▼	PLN	58557,61	▼	EUR
Wartość opcji					
10000	▼	PLN	2342,3	▼	EUR
Łączna wartość zamówienia					
1260000	▼	PLN	295130,35	▼	EUR

Asystent Postępowania sumuje automatycznie te wartości, a następnie w ramach tak ustalonej wartości zamówienia weryfikuje, w jakim trybie prowadzone będzie postępowanie (tryb podstawowy albo przetarg nieograniczony). W takim sam sposób program ustala wysokość wadium.

2) Określenie kryteriów oceny równoważności

W ramach zasady konkurencyjności, jeżeli zamawiający nie może opisać przedmiotu zamówienia w wystarczająco precyzyjny i zrozumiały sposób, wówczas może opisać przedmiot zamówienia przez wskazanie znaków towarowych, pod warunkiem jednak, że wskazaniu takiemu towarzyszą wyrazy „lub równoważny”. **Dodatkowo zamawiający zobowiązany jest w takim przypadku wskazać w opisie przedmiotu zamówienia kryteria stosowane w celu oceny równoważności.**

Jak to rozwiązaliśmy w Asystencie Postępowania?

Sporządzając opis przedmiotu zamówienia w Asystencie Postępowania, program podpowiada użytkownikom o obowiązku określenia kryteriów równoważności.

Równoważność

B *I* [List Icon] [List Icon] [List Icon] [List Icon] ✓ ↻ ✕

Przyjęte typy materiałów i urządzeń (wskazane w dokumentacji technicznej) zostały użyte wyłącznie przykładowo, w celu opisanego przedmiotu zamówienia. Wykonawca uprawniony jest do przedstawienia w ofercie materiałów i urządzeń równoważnych, o nie gorszych parametrach. Wykonawca powinien określić ich parametry, celem wykazania, że spełniają warunki określone w opisie przedmiotu zamówienia. Rozwiązania równoważne, zgodnie ze swoją definicją, muszą posiadać parametry oraz spełniać standardy nie gorsze niż produkty podane przykładowo.

B *I* [List Icon] [List Icon] [List Icon] [List Icon] ✓ ↻ ✕

Kryteria stosowane w celu oceny równoważności:

3) Ustalanie warunków udziału w postępowaniu

Prawidłowe określenie warunków udziału w postępowaniu jest jedną z najważniejszych czynności beneficjenta przygotowującego zapytanie ofertowe. Precyzując bowiem warunki udziału w postępowaniu w sposób proporcjonalny i adekwatny do rodzaju i wartości zamówienia, beneficjent umożliwia złożenie oferty wyłącznie przez odpowiednio doświadczonych i rzetelnych wykonawców.

Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków niestety nie precyzują, w jakim zakresie beneficjent może sformułować warunki w postępowaniu oraz jakich dokumentów żądać od wykonawców.

Jak to rozwiązaliśmy w Asystencie Postępowania?

Wykorzystując swoją dotychczasową wiedzę i doświadczenie, zespół prawników Asystenta Postępowania zaproponował katalog możliwych do określenia warunków udziałów w postępowaniu, proponując konkretne opisy tych warunków, jak również przygotowując wzory wykazów i oświadczeń dostosowanych do tych warunków:

Warunki udziału w postępowaniu

Zamawiający nie ma obowiązku określania warunków udziału w postępowaniu.

- Czy w postępowaniu mają zostać określone warunki udziału?
- Czy zamawiający określa warunki dotyczące kompetencji lub uprawnień do prowadzenia określonej działalności zawodowej?
- Czy zamawiający określa warunki dotyczące sytuacji ekonomicznej lub finansowej?
- Czy zamawiający określa warunki dotyczące zdolności technicznej lub zawodowej?
- Czy wykonawca dysponuje co najmniej następującym potencjałem technicznym?
- Czy wykonawca lub jego personel zarządzający posiada następujące wykształcenie lub kwalifikacje?

4) Określenie w treści zapytania ofertowego okoliczności uzasadniających odrzucenie oferty wykonawcy

Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków nie precyzują, w jakich okolicznościach beneficjent może odrzucić ofertę wykonawcy. Natomiast prawidłowe określenie przesłanek odrzucenia jest jednym z podstawowych obowiązków beneficjenta i wpływa na jego prawidłowość. Brak precyzyjnego określenia przesłanek odrzucenia oferty może uniemożliwić dokonanie wyboru oferty najkorzystniejszej, a to naraża beneficjenta na ryzyko korekty finansowej.

Jak to rozwiązaliśmy w Asystencie Postępowania?

Wykorzystując swoją dotychczasową wiedzę i doświadczenie, zespół prawników Asystenta Postępowania zaproponował katalog okoliczności (które użytkownik może wybrać, przygotowując zapytanie ofertowe) uzasadniających odrzucenie wykonawcy:

Odrzucenie oferty i wykluczenie wykonawcy ☰

Wykluczenie podmiotów, które są powiązane osobowo lub kapitałowo. [🔗](#)

W postępowaniu zostały przewidziane następujące warunki odrzucenia oferty:

- Złoży ofertę niekompletną, tj. nie zawierającą oświadczeń i dokumentów wskazanych przez zamawiającego
- Złożył ofertę, która zawiera rażąco niską cenę (zgodnie z określonym w zapytaniu wytycznymi)
- Nie wniósł wadium przed upływem terminu składania ofert
- Nie spełnia warunków udziału w postępowaniu
- Złoży ofertę niezgodną z treścią niniejszego zapytania ofertowego pod względem merytorycznym, a niezgodność ma charakter istotny
- Przedstawi nieprawdziwe informacje

[Dodaj pozycję](#)

5) Prawidłowe ustalenie wysokości wadium w postępowaniu w ramach zasady konkurencyjności

Wytyczne nie określają:

- Czy wniesienie wadium jest dozwolone;
- W jakiej wysokości wadium jest dopuszczalne.

Obserwując, w jaki sposób wygląda udzielanie zamówień w ramach zasady konkurencyjności, można stwierdzić, że wymaganie od wykonawców w postępowaniu wadium jest akceptowalne przez instytucje pośredniczące / zarządzające. Problemy pojawiają się jednak w zakresie żądanej wysokości wadium.

Wielu beneficjentów (nawet tych, którzy regularnie realizują projekty) żąda wadium na poziomie 10% lub 15 % wartości zamówienia (zdarzają się przypadki, w których wadium jest jeszcze wyższe). Taki poziom wadium może oznaczać dla beneficjenta wymierzenie korekty za ograniczenie dostępu do danego zamówienia. O ile samo żądanie wadium należy uznać za uprawnienie beneficjenta, to praktyka stosowania zasady konkurencyjności pokazuje, że instytucje pośredniczące / zarządzające wymagają, aby wysokość wadium nie przekraczała wysokości przyjętej dla prawa zamówień publicznych.

Natomiast zgodnie z art. 97 ustawy prawo zamówień publicznych w przypadku przetargu nieograniczonego (a zatem dla postępowań o wartości równej lub przekraczającej tzw. progi unijne) zamawiający określa kwotę wadium w wysokości nie większej niż 3% wartości zamówienia. W przypadku trybu podstawowego (czyli dla zamówień o wartości poniżej tzw. progów unijnych) wysokość wadium nie może być większa niż 1,5 % wartości zamówienia.

Dlatego też z punktu widzenia bezpieczeństwa danego beneficjenta, aby nie narazić się na ewentualne zarzuty lub korekty ze strony instytucji pośredniczącej lub zarządzającej, należałoby wysokość wadium dostosować do wartości zamówienia oraz oprzeć się w tym zakresie na przepisach prawa zamówień publicznych

Jak to rozwiązaliśmy w Asystencie Postępowania?

Przygotowując zapytanie w ramach Asystenta Postępowania, program w kroku „Wymagania dotyczące wadium” samodzielnie oblicza (na podstawie danych dotyczących wartości zamówienia) wysokość wadium, sugerując konkretną (bezpieczną z punktu widzenia prawidłowości postępowania) kwotę:

Wymagania dotyczące wadium

Czy zamawiający przewiduje wniesienie wadium?

Wykonawca zobowiązany jest wnieść wadium w wysokości:

1080

Wadium należy wnieść przed upływem terminu składania ofert, przy czym wniesienie wadium w pieniądzu za pomocą przelewu bankowego zamawiający będzie uważał za skuteczne tylko wówczas gdy przed upływem terminu składania ofert kwota wniesionego

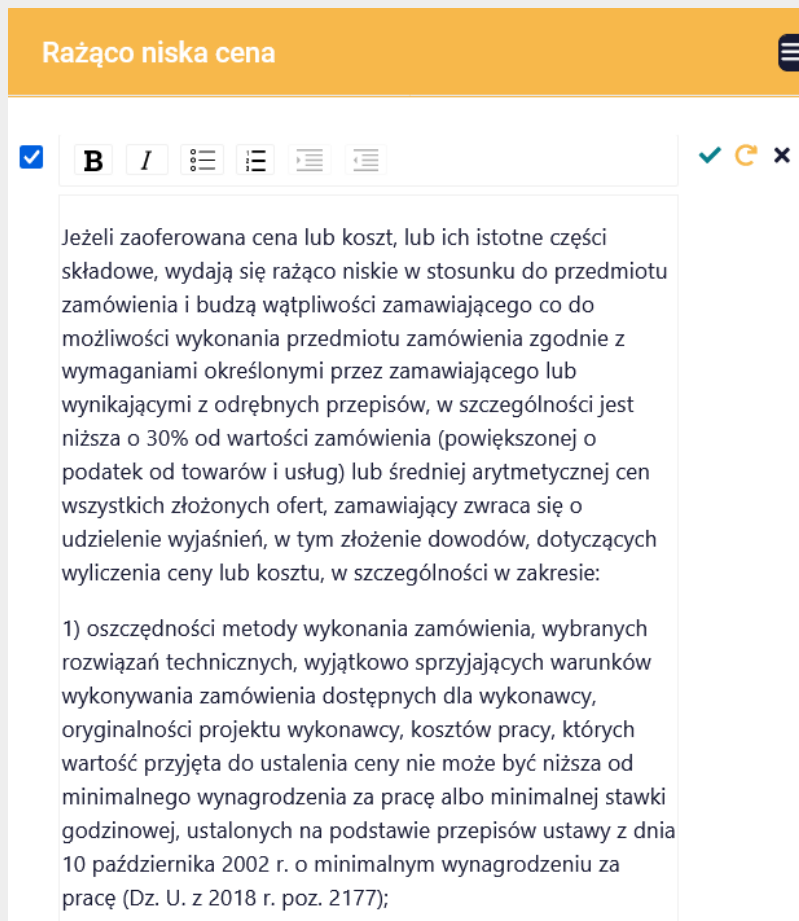
6) Wprowadzenie do zapytania ofertowego postanowień w zakresie rażąco niskiej ceny

Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków wśród obowiązkowych elementów zapytania ofertowego, inaczej niż prawo zamówień publicznych, nie przewidują postanowień dotyczących rażąco niskiej ceny. Taki stan rzeczy powoduje, że beneficjenci co do zasady nie wprowadzają do postępowań w ramach zasady konkurencyjności postanowień, które regulowałyby sytuację złożenia przez wykonawcę oferty z ceną rażąco niską lub niewiarygodną.

Nie ulega jednak wątpliwości, że postanowienia dotyczące rażąco niskiej ceny, wytyczne w jaki sposób postępować w przypadku złożenia oferty z taką właśnie ceną, stanowią zabezpieczenie dla beneficjenta i dają gwarancję wyboru oferty wykonawcy, który jest w stanie prawidłowo zrealizować przedmiot zamówienia.

Jak to rozwiązaliśmy w Asystencie Postępowania?

Przygotowując zapytanie ofertowe w ramach Asystenta Postępowania, użytkownicy otrzymują w całości gotowe postanowienia dotyczące rażąco niskiej ceny:

7) Prawidłowe ustalenie terminu składania ofert

W ramach zasady konkurencyjności Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wprowadzają minimalne terminy na składanie ofert w postępowaniach, uzależniając je od rodzaju zamówienia oraz jego wartości (m.in. należy pamiętać, że w przypadku zamówień o wartości szacunkowej równej lub przekraczającej progi unijne termin składania ofert wynosi co najmniej 30 dni).

Jak to rozwiązaliśmy w Asystencie Postępowania?

Asystent Postępowania czuwa nad tym, aby ustalony przez użytkownika termin składania ofert był zgodny z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności, dostosowując termin do rodzaju i wartości zamówienia:

Termin związania ofertą, termin i miejsce składania ofert

Data ustalenia wartości zamówienia: 09.12.2020

Data wszczęcia postępowania*

04.06.2021

Data zamieszczenia zapytania ofertowego w Bazie Konkurencyjności

Ustalenie wartości zamówienia nastąpiło później niż 3 miesiące od daty wszczęcia postępowania

Data składania ofert*

11.06.2021

Godzina składania ofert*

23:59

Miejsce składania oferty*

ul. Rynek 2 58-530 Kowary

Data otwarcia ofert

11.06.2021

8) Określanie okoliczności zmiany umowy o udzielenie zamówienia

Zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków (podrozdział 6.5.2 Zasada konkurencyjności) nie jest możliwe dokonywanie istotnych zmian postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy. Wyjątkiem od tej reguły jest sytuacja, w której zmiany zostały przewidziane w zapytaniu ofertowym w postaci jednoznacznych postanowień umownych, które określają ich zakres i charakter oraz warunki wprowadzenia zmian. W związku z tym beneficjent, tworząc zapytanie ofertowe, powinien przewidzieć jak najwięcej sytuacji, w których możliwa będzie zmiana umowy o udzielenie zamówienia.

Jak to rozwiązaliśmy w Asystencie Postępowania?

Tworząc zapytanie ofertowe w ramach Asystenta Postępowania, otrzymujecie Państwo podpowiedzi (oraz gotowe postanowienia) w zakresie możliwej zmiany umowy:

Umowa

Czy w postępowaniu jest wzór umowy?

Czy w postępowaniu mają zostać wskazane warunki istotnych zmian postanowień zawartej umowy?

- zmiana wykonawcy realizacji zamówienia publicznego w przypadku gdy wykonawca z którym została zawarta umowa wykaże i wyjaśni, że nie jest w stanie zrealizować zamówienia zgodnie z umową. Umowa może być wtedy zawarta z innym wykonawcą na tych samych warunkach. Nowy wykonawca musi wykazać spełnienie warunków udziału w postępowaniu oraz kryteriów oceny ofert określonych w SWZ w zakresie nie mniejszym niż dotychczasowy wykonawca. Nowy wykonawca musi także wykazać brak podstaw do wykluczenia w zakresie określonym w SWZ. Nowy wykonawca odpowiada solidarnie z dotychczasowym wykonawcą za zakres umowy dotychczas zrealizowany.
- wydłużenie terminu realizacji umowy, jeżeli z powodu warunków atmosferycznych panujących w trakcie realizacji umowy, których nie dało się przewidzieć z należytą starannością, wykonawca zmuszony jest przerwać realizację robót lub nie jest w stanie ich realizować w normalnym trybie czynności, a nie jest możliwe w tym czasie wykonywanie innych prac. W takiej sytuacji termin realizacji umowy ulega wydłużeniu o uzasadniony powyższymi okolicznościami okres.
- wydłużenie terminu realizacji umowy, jeżeli z powodu warunków atmosferycznych panujących w trakcie realizacji umowy, których nie dało się przewidzieć z należytą starannością, wykonawca zmuszony jest przerwać realizację robót lub nie jest w stanie ich realizować w normalnym trybie czynności, a nie jest możliwe w tym czasie wykonywanie innych prac. W takiej sytuacji termin realizacji umowy ulega wydłużeniu o uzasadniony powyższymi okolicznościami okres.

9) Wskazanie w dokumentach zamówienia postanowień odnoszących się do „siły wyższej”

W związku z faktem, że na ten moment nie jesteśmy w stanie określić, jak długo potrwać utrudnienia i ograniczenia w funkcjonowaniu społecznym i gospodarczym w związku z pandemią COVID-19 (mimo znacznego spadku liczby zachorowań), konieczna jest weryfikacja, w jaki sposób wystąpienie zdarzenia niosącego znamiona „siły wyższej” wpływa na realizację umów o udzielenie zamówienia publicznego. Dlatego też, beneficjenci już na etapie przygotowywania postępowań o udzielenie zamówienia powinni zastanowić się nad tym, jakie postanowienia wprowadzić do istotnych dla stron postanowień, ogólnych warunków umowy czy wzoru umowy w zakresie występowania „siły wyższej”.

Jak to rozwiązaliśmy w Asystencie Postępowania?

Tworząc zapytanie ofertowe w ramach Asystenta Postępowania, otrzymujecie Państwo odpowiedzi (oraz gotowe postanowienia) w zakresie uregulowań dotyczących występowania „siły wyższej”

Czy dodać postanowienia dotyczące działania siły wyższej?

Proszę o wskazanie w jakim zakresie mogą ulec zmianie postanowienia umowy?

Zamawiający zastrzega możliwość wprowadzenia istotnych zmian postanowień zawartej umowy. W szczególności postanowienia umowy mogą ulec zmianie w następującym zakresie oraz na następujących warunkach:

[Dodaj kolejny punkt dotyczący umowy](#)

- Strony zgodnie postanawiają, że nie są odpowiedzialne za skutki wynikające z działania siły wyższej. Przez siłę wyższą Strony rozumieją zdarzenie o charakterze przypadkowym lub naturalnym, niezależne od woli człowieka i niemożliwe do uniknięcia, w szczególności zdarzenia takie jak pożar, powódź, atak terrorystyczny, klęski żywiołowe, epidemie, pandemie, w tym pandemia COVID-19.
- Strona, która nie może prawidłowo wykonywać umowy wskutek działania siły wyższej jest obowiązana do bezzwłocznego poinformowania drugiej Strony o

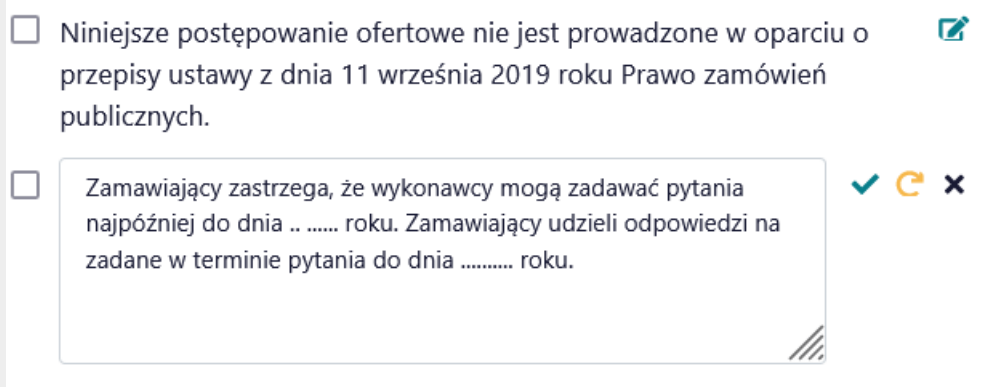
10) Termin na zadawanie pytań przez potencjalnych wykonawców

Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków wśród obowiązkowych elementów zapytania ofertowego, inaczej niż prawo zamówień publicznych, nie przewidują postanowień dotyczących terminu na składanie wniosków o zmianę dokumentów zamówienia oraz obowiązku udzielenia odpowiedzi na takie wnioski.

Z pewnością jednak w każdym postępowaniu określenie takich terminów (na składanie pytań oraz udzielanie odpowiedzi) zwiększa przejrzystość postępowania.

Jak to rozwiązaliśmy w Asystencie Postępowania?

Asystent Postępowania, w każdym postępowaniu prowadzonym w ramach zasady konkurencyjności, podpowiada beneficjentom, aby wprowadzili tego typu postanowienia do zapytania ofertowego:

The screenshot shows a list of two items, each with a checkbox on the left and a set of icons on the right. The first item is unchecked and has a blue pencil icon. The second item is also unchecked and has green checkmark, orange refresh, and red X icons. The text of the second item is enclosed in a rounded rectangular box with a diagonal line in the bottom right corner.

- Niniejsze postępowanie ofertowe nie jest prowadzone w oparciu o przepisy ustawy z dnia 11 września 2019 roku Prawo zamówień publicznych.
- Zamawiający zastrzega, że wykonawcy mogą zadawać pytania najpóźniej do dnia roku. Zamawiający udzieli odpowiedzi na zadane w terminie pytania do dnia roku.

Zainteresowało Państwa nasze rozwiązanie umożliwiające przygotowanie postępowania zgodnie z zasadą konkurencyjności?

Zapraszamy do skorzystania z wersji DEMO

Dostęp do programu za darmo na 30 dni lub na czas przygotowania jednego postępowania

- Dostęp DEMO umożliwi Ci przeprowadzenie jednego pełnego postępowania nieodpłatnie, w przeglądarce
- Zapoznasz się z funkcjami aplikacji i wyeksportujesz przykładową lub rzeczywistą Specyfikację Warunków Zamówienia.
 - Możesz również skorzystać ze wsparcia naszych pracowników.

ZAMÓW KLIKAJĄC W LINK!

postepowania.pl/darmowa-wersja-demo/